

SLOVENSKÁ TECHNICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE

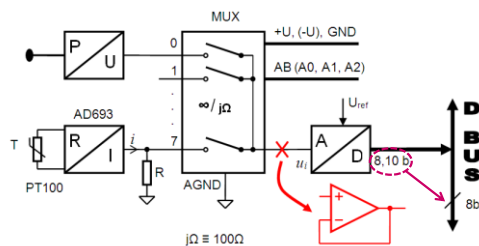
FAKULTA ELEKTROTECHNIKY A INFORMATIKY

Ústav automobilovej mechaniky

Oddelenie elektroniky, mikropočítačov a PLC systémov (OAE)

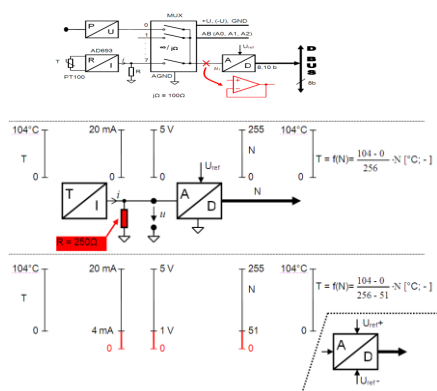
Elektronické systémy automobilov (ELSA)

A/D prevodník

(bipolar) / unipolar ADC
samostatné / (diferenčné) vstupy

1

2

3

4

Obmedzenia vstupného signálu A/D prevodníka:

Rozsah vstupného signálu: V_{IN} musí byť medzi V_{REF+} a V_{REF-} .

$$V_{REF} = V_{REF+} - V_{REF-}$$

Otázka:

Môžeme priamo pripojiť termočlánok? Termočlánok je „tvrdým“ zdrojom malého napätia, rádovo mV .

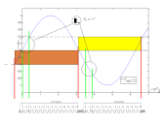
Odpoveď:

Obmedzenie zdola je dané zesilníkom komparátora. Diferenčné napätie $V_{REF}/1024 = 1 \text{ LSB}$ musí na výstupe komparátora generovať log.0, resp. log.1. Niektorí výrobcovia uvádzajú v katalogovom liste min. diferenčné napätie na vstupe komparátora. napr.:

$$0,3 \text{ mV} \Rightarrow V_{REF \text{ MIN}} = 0,3 \text{ mV} * 1024 = 0,31 \text{ [V]}$$

Obmedzenia vstupného signálu A/D prevodníka:

Obmedzenie na rýchlosť nárastu:

- Počas vzorkovania sa nesmie vstupný signál zmeniť o **požadovanú presnosť**.
Vid'. katalogový list.

The ADC contains a Sample and Hold circuit which ensures that the input voltage to the ADC is held at a constant level during conversion. A block diagram of the ADC is shown in Figure 23-1 on page 252.

Čas vzorkovania pri samostatnom prevode $1,5 \cdot T_{ADC}$.

$$T_{ADC \text{ OPT}} = 10 \mu s = \frac{1}{f_{ADC}} = \frac{1}{100 \text{ kHz}} \Rightarrow \text{Čas vzorkovania je cca } 15 \mu s.$$

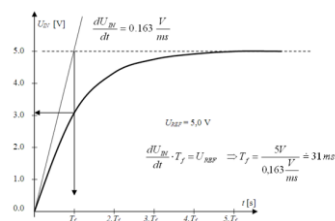
Počas vzorkovania sa nesmie zmeniť vzorkovaný signál o viac

$$\text{ako } 0,5 \text{ LSB: } \frac{dU_{IN}}{dt} = \frac{0,5 \text{ LSB}}{1,5 \cdot T_{ADC \text{ OPT}}} = \frac{0,5 \cdot \left(\frac{5V}{1024} \right)}{15 \mu s} = 0,163 \frac{V}{ms} = 163 \frac{V}{s}$$

5

Obmedzenia vstupného signálu A/D prevodníka:

Obmedzenie na rýchlosť nárastu:

Nech !!!

$$R_{U \text{ IN}} = 10 \text{ k}\Omega$$

Potom:

$$C_F = \frac{T_F}{R_{U \text{ IN}}} = \frac{31 \text{ ms}}{10 \text{ k}\Omega} = 3,1 \mu F$$

A vyberieme najbližšiu vyššiu vyrábanú hodnotu.

Frekvencie vyššie ako 5,1Hz bude filter s časovou konštantou tmiť.

$$T_F = 31 \text{ ms}$$

6

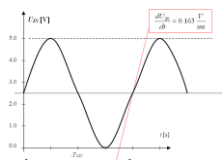
Obmedzenia vstupného signálu A/D prevodníka:

$$\text{Obmedzenie} \quad \frac{dU_{IN}}{dt} = \frac{0.5 \text{ LSB}}{1.5 T_{ADC \text{ OP}}}} = \frac{0.5 \cdot \left(\frac{5V}{1024} \right)}{15 \mu s} = 0.163 \frac{V}{ms} = 163 \frac{V}{s}$$

môžeme interpretovať aj takto: Uvažujme vstupný signál A/D

prevodníka $U_{IN} = 2.5V + 2.5V \cdot \sin \omega t = 2.5V + 2.5V \cdot \sin(2\pi f \cdot t)$

$$\frac{dU_{IN}}{dt} \Big|_{t \rightarrow 0} = 2.5 \cdot 2\pi f = 0.163 \frac{V}{ms} \Rightarrow f_{U_{IN}} = 10.4 \text{ Hz}$$

7

ATmega48 – ADC

Vlastnosti A / D prevodníka:

- 8- kanálový multiplexer, 10-bitový ADC
- (6),8- jednoduchých kanálov
- Trvanie prevodu 13 - 260 μs
- Až 15 kSPS pri maximálnom rozlíšení
- Zarovňovanie výsledku prevodu.

Možnosť nastaviť zarovnanie doláva

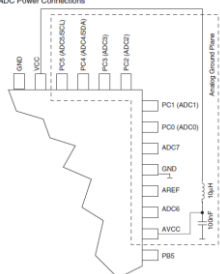
- Rozsah vstupného napätia pre ADC je 0 - V_{CC}
- Zabudovaný zdroj referenčného napätia 1.1V pre ADC
- Volne bežiaci prevod alebo samostatne spúšťaný
- Požiadavka o prerušení po skončení prevodu
- „Redukcia“ rušenia

(POINT14)RESET) PC0	28	PC5 (ADC5/SCL/POINT13)
(POINT15)RXD0) PD0	27	PC4 (ADC4/SDA/POINT12)
(POINT17)TXD) PD1	26	PC3 (ADC3/POINT11)
(POINT18)INT0) PD2	25	PC2 (ADC2/POINT10)
(POINT19)OC2B/INT1) PD3	24	PC1 (ADC1/POINT9)
(POINT20)OC2A/INT2) PD4	23	PC0 (ADC0/POINT8)
VCC	22	GND
GND	21	AREF
(POINT6)XTAL1/TOSC0) PB6	20	AVCC
(POINT7)XTAL2/TOSC0) PB7	19	PB6 (B0KP/POINT5)
(POINT12)OC0B/INT1) PB1	18	PB5 (B0KP/POINT4)
(POINT25)OC0A/INT0) PB0	17	PB4 (B0KP/POINT3)
(POINT23)AN0) PD7	16	PB3 (B0KP/POINT2)
(POINT0)CLK/ADSC/PSB1	15	PB2 (B0KP/POINT1)

8

Napájanie

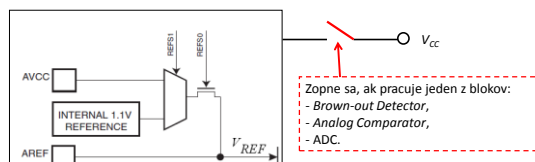
Figure 23-9. ADC Power Connections

- AV_{CC}** - je pin pre napájacie napätie pinov Portu C a napájanie ADC. Napätie tohto pinu sa nesmie líšiť od V_{CC} o viac ako $\pm 0.3V$.

- AREF** - je pin analógového referenčného napätia pre A/D prevodník.

Zdroj napäťovej referencie

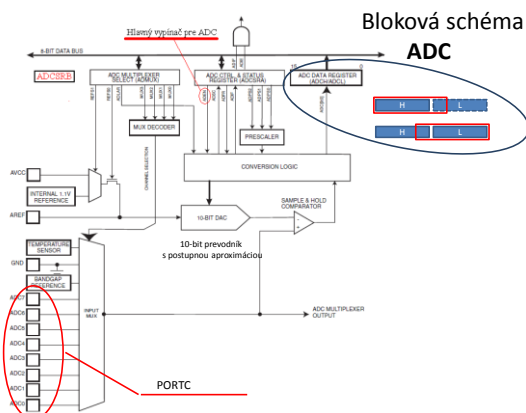
Symbol	Parameter		Min.	Typ	Max	Units
V_{REF}	Bandgap reference voltage	$V_{CC}=2.7$ $T_A=25^\circ C$	1.0	1.1	1.2	V
t_{R0}	Bandgap reference start-up time	$V_{CC}=2.7$ $T_A=25^\circ C$		40	70	μs
I_{R0}	Bandgap reference current consumption	$V_{CC}=2.7$ $T_A=25^\circ C$		10		μA

9

10

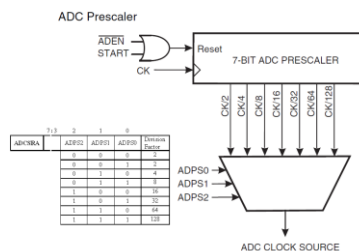
Bloková schéma

ADC

11

Preddelič a časovanie prevodu:

Prevodník potrebuje k správnej funkcii vstupnú taktovaciu frekvenciu v rozsahu 50 kHz až 200 kHz.

Optimum je 100 kHz.

12

Preddelič a časovanie prevodu :

Prevodník potrebuje k správnej funkcii vstupnú taktovaciu frekvenciu v rozsahu **50 kHz až 200 kHz**. Optimum je **100 kHz**.

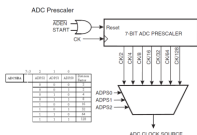

Figure 23-5. ADC Timing Diagram, Single Conversion

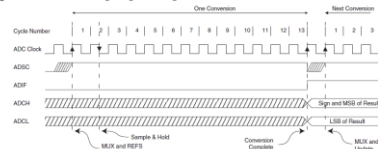
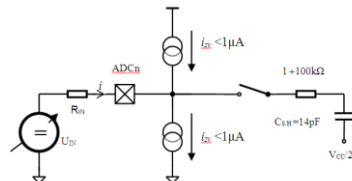

Table 23-1. ADC Conversion Time

Condition	Sample & Hold (Cycles from Start of Conversion)	Conversion Time (Cycles)
First conversion	13.5	25
Normal conversions, single ended	1.5	13
Auto triggered conversions	2	13.5

13

Vstup analógového kanála

$$R_{IN} \leq \frac{0.5LSB}{I_{zv}} = \frac{0.5 \cdot \left(\frac{5V}{1024} \right)}{1\mu A} \approx 2.4 k\Omega$$

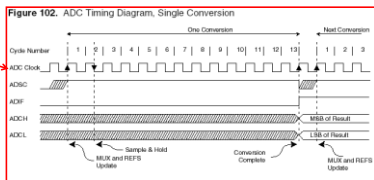
14

Vzorkovacia frekvencia A/D prevodníka

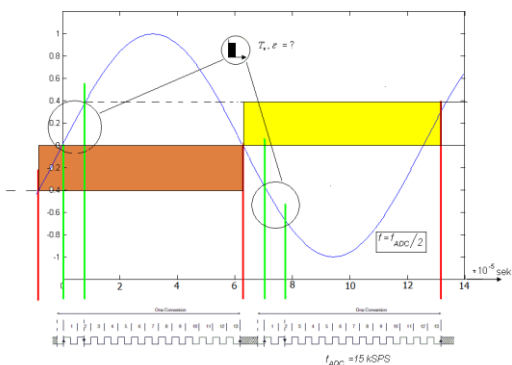
Pr:

(Opakovanie; Procesory AVR $f_{ADC} = 200kHz$):

- A/D prevodník s postupnou aproximáciou má max. frekvenciu vzorkovania. 15 kSPS. Môžeme tvrdiť, že Nyquist-ova frekvencia je cca 7.5kHz?
- Odpoveď: NIE! $f = 7.5kHz \approx T = 133.3\mu s$
- Čas jedného prevodu pozostáva z:
a trvá:
cca 70 μs ; (200kHz)

15

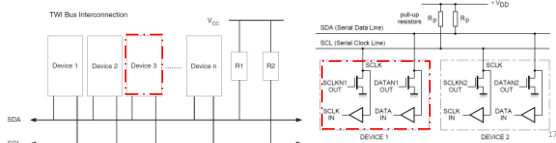

16

I2C (TWI)

Inter Integrated Circuit

- I2C je sériová synchronná zbernica vyvinutá firmou Philips.
 - Na I2C zbernicu možno pripojiť EEPROM, ADC, LCD budič, (>1000 IC's)
 - Počet obvodov pripojených na zbernicu je obmedzený počtom adries a celkovou kapacitou zbernice <400 pF („jednotkou dĺžky je pF“).
 - Na prenos informácie sú použité dve nesymetrické vedenia – SCL (hodiny)
 - SDA (data)
- Tieto vodiče sú obojsmerné a pomocou PULLED UP rezistorov ťahané „hore“. Všetky zariadenia pripojené na zbernicu musia mať „otvorený kolektor“. Budiče zbernice majú implementované „drôtové AND“.

17

I2C

Inter Integrated Circuit

- Každé zariadenie pripojené k zbernici je identifikované 7-, resp. (128 zariadení **minus** 16 **rezervovaných** = 112) 10-bitovou adresou (1024 zariadení **minus** **rezervované adresy** = 1008 „mostikom“ je **rezervovaná adresa 1111 0XX**).
- Módy prenosu (prenosová rýchlosť):
 - **Standard mode**: <100kb/s
 - **Fast mode**: <400kb/s
 - **Fast mode plus**: <1000kb/s
 - **High-speed mode**: <3400kb/s (10bit adresa, až 1024 zariadení)

18

I2C - (TWI)

Dôležité pojmy:

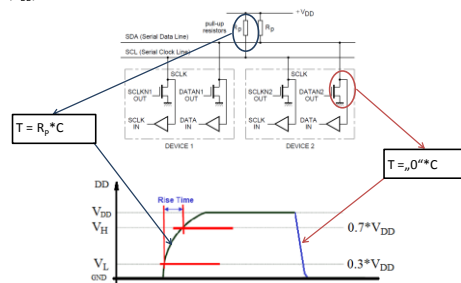
- **Transmitter** – zariadenie vysielajúce dáta na zbernici.
- **Receiver** – zariadenie prijímajúce dáta zo zbernice.
- **Master** – inicializujúce (zahajuje) prenos na zbernici, generuje hodinové signály a ukončuje prenos. MASTER môže byť vo funkcii vysielateľa aj prijímateľa.
- **Slave** – zariadenie adresované MASTER-om. SLAVE môže byť aj vysielateľ aj prijímateľ.
- **Multi-master** – schopnosť súčasnej koexistencie viacerých MASTER-ov na zbernici bez kolízií a strát dát.
- **Arbitration** – vlastnosť, ktorá zabezpečí, že v danom čase len jeden MASTER riadi zbernici.
- **Synchronization** – vlastnosť, ktorá zabezpečí, synchronizáciu hodinových signálov, ktoré generujú dve, resp. viaceré zariadenia typu MASTER.

19

I2C

Zdroj:
Log. 1
Log. 0
} = $f(V_{DD})$

Prijímač filtruje krátke impulzy na zbernici.

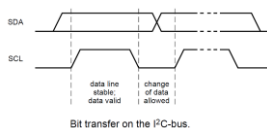
20

I2C protokol:

Prenos dát a formáty prenášaného rámca

- Data sú po SDA prenášané bytovo. Niekoľko bytov ohraničených **S** a **P**.
- Na prenesenie jedného Byte je generovaný MASTER-om
 - 8- f_{SCL} pre dáta a
 - 1- f_{SCL} pre ACK. Prijímač potvrdzuje ACK.
 Tento jeden bit „vysielateľ“ prijímač.
- **Prenos bitu(ov)**
Prenos bitu je podmienený jedným pulzom na SCL. Signál na SDA vodiči musí byť stabilný ak je CLK signál v úrovni Log. 1.

Jediná výnimka z tohto pravidla je mechanizmus generovania **Start** a **stop** podmienky.

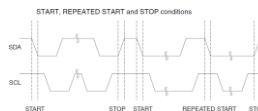

21

I2C protokol:

Prenos **Start** a **stop** podmienky.

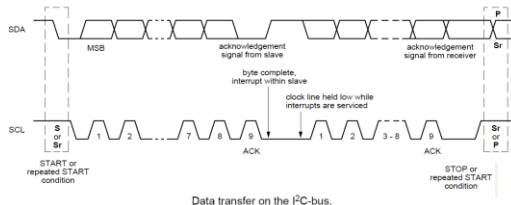
- Ak je zbernica voľná, môže sa uskutočniť prenos. T.j. oba vodiče sú v logickej jednotke.
- MASTER inicializuje a ukončuje prenos.
 - Prenos sa začne, ak MASTER odvysielal **Start** podmienku
 - prenos sa ukončí, ak MASTER odvysielal **stop** podmienku.
 - Zbernica je medzi **Start** a **stop** podmienkou v stave „busy“.
 - Ak sa medzi **Start** a **stop** podmienkou objaví opakovaný **Start**, tento stav sa označuje ako **REPEATED Start** podmienka (Sr, S).
 - **Start** a **stop** podmienka sa realizujú ako zmena na SDA počas vysokej úrovne na SCL vodiči.

22

I2C protokol:

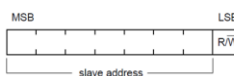
- Všetky vysielané dáta pomocou I2C zbernice sú 9 bitové.

23

I2C protokol:

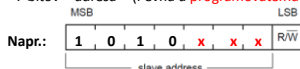
- Prvý byte (niekedy sa nazýva riadiaci byte) po **Start** podmienke je rozdelený na:
 - 7 bitov - adresa – (pevná a programovateľná časť)
 - 1 bit - Read/Write riadiaci bit. Tento bit nastavuje typ operácie.
- 1 bit – acknowledge bit (ACK). Ak adresované zariadenie rozpozna svoju adresu, potvrdí to tak, že počas 9-teho SCL hodinového signálu stiahne SDA na nízku úroveň. MASTER potom môže odvysielat **stop** podmienku alebo opakovaný **Start**, aby mohol inicializovať nový prenos. Adresný packet pozostávajúci z adresy SLAVE zariadenia a READ alebo WRITE podmienky sa označuje: SLA+R resp. SLA+W.

24

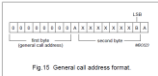
I2C protokol: „riadiaci byte“

- 7 bitov - adresa – (Pevná a **programovateľná** časť)

- 10bitová adresa

SLAVE ADDRESS	R/W BIT	DESCRIPTION
0000 000	0	General call address
0000 000	1	START byte ⁽¹⁾
0000 001	X	CBUS address ⁽²⁾
0000 010	X	Reserved for different bus format ⁽³⁾
0000 011	X	Reserved for future purposes
0000 1XX	X	Hi-mode master code
1111 1XX	X	Reserved for future purposes
1111 0XX	X	10-bit slave addressing

When bit B is a "zero", the second byte has the following definition:

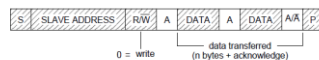
- 0000110 (H06). Reset and write programmable part of slave address by hardware.

25

I2C protokol:

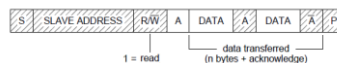
MASTER (TRANSMITTER) – SLAVE (RECEIVER)

A master-transmitter addressing a slave receiver with a 7-bit address.
The transfer direction is not changed.

MASTER (RECEIVER) – SLAVE (TRANSMITTER)

A master reads a slave immediately after the first byte.

26

I2C protokol:

Riešenie problémov na zbernici

Riešenie konfliktov je založené na počúvaní.

Vysielač „budí zbernicu“ a zároveň kontroluje, či sa na zbernici objaví to, čo

vysielač na zbernicu poslal: Log.1 – mäkký zdroj signálu / Log. 0 – tvrdý zdroj signálu

Dva dôvody, že sa neobjaví Log. 1

$$-\text{Log. } 1 (*) \text{ Log. } 0 = \text{Log. } 0.$$

Dôvod tohto stavu. Napr.: Iný **Master (Log. 0)** pôsobiaci na zbernici

– Mäkký zdroj Log. 1.

Dôvod tohto stavu. Vysielač nedokáže v danom čase „nabiť“ celé vedenie (celú kapacitu)

Synchronný prenos:

môžeme spomaliť, pozastaviť

Pomalšie zariadenie (SLAVE) môže

- **spomaliť**. SLAVE zariadenie môže v každej perióde podržať SCL na log. 0.

- **pozastaviť.** Ak potrebuje SLAVE zariadenie čas na spracovanie dát podrží SCL na úrovni log. 0 po ACK bite.

27

MultiMaster režim:

MASTER – inicializujúce (zahajuje) prenos na zbernici, generuje hodinové signály a ukončuje prenos. MASTER môže byť vo funkcii vysielачa aj prijímača. Ak je na zbernicu pripojený len jeden MASTER, je komunikácia po zbernici jednoduchá. Ak je na zbernicu pripojených viacerô MASTER-ov, treba určiť, kto v danom stave riadi zbernicu. **Treba riešiť dve úlohy:**

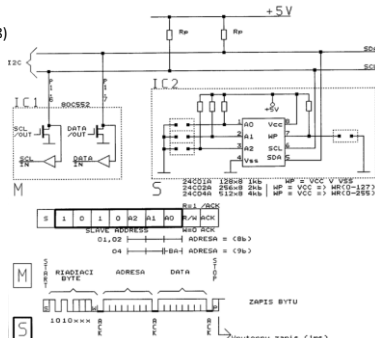
- **synchronizáciu hodín (SCL):** Ak čo i len jeden MASTER nastaví SCL na Log. 0, zbernica je na Log. 0. Ak MASTER uvoľní SCL, musí monitorovať (počúvať) a môže taktovať Log. 1 až vtedy, keď všetci uvoľnia linku.

– **arbitráž:** Rieši kolízie na vodiči SDA. MASTER musí „počúvať“ či to, čo na linku nastavil, aj prečíta. Ak MASTER prečíta, iný stav ako nastavil, musí uvoľniť linku (prejsť do stavu SLAVE – čo ak je adresovaný ako SLAVE zariadenie?). Je zrejmé, že tento stav nastane, ak jeden MASTER vysiela log. 1 a druhý log. 0 „zvíťazí“ ten, ktorý vysiela na SDA log. 0.

28

I2C – pripojenie EEPROM

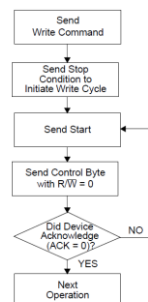
Piny:
1,2,3:Adresa IC (max 8)
4: V_{SS}
5: SDA
6:SCL
7:WP = log. 1
8: V_{CC}

EEPROM majú
vnútorný AC,
ktorý sa automaticky
inkrementuje

29

“ACKNOWLEDGE POLLING”

30

RST, Watchdog

